

und Arthur és
rgit, Kármán
Józsi, Nagy-
cione Sarolta,
ch Margit és
olitzer Margit
ajos és Miklós,
Mihály (? A
Unger Margit
nka, Hegedüs
artz Berta és
ma és Lujza,
nka, Naschitz
mits Kornélia,
s, Pick Jenő,
itner Ilona és
dach Henrik,
Ida, Bernrie-
génia, Kandel
Jozefin, Beck
nyí Ödön és
izella, Fülöp
ssich Eszter,
és György,
ehler Etelka,
gy és Miklós,
la és Zoltán,
Bandi, Batizi
redet, máskor
ndor, Vellan-
or, Rosenberg
Schön Ödön
yák Sarolta,
us Aladár és
mann Jolán és
e, Batthyány
ann Sándor,
Kralovszky
chüller Olga.

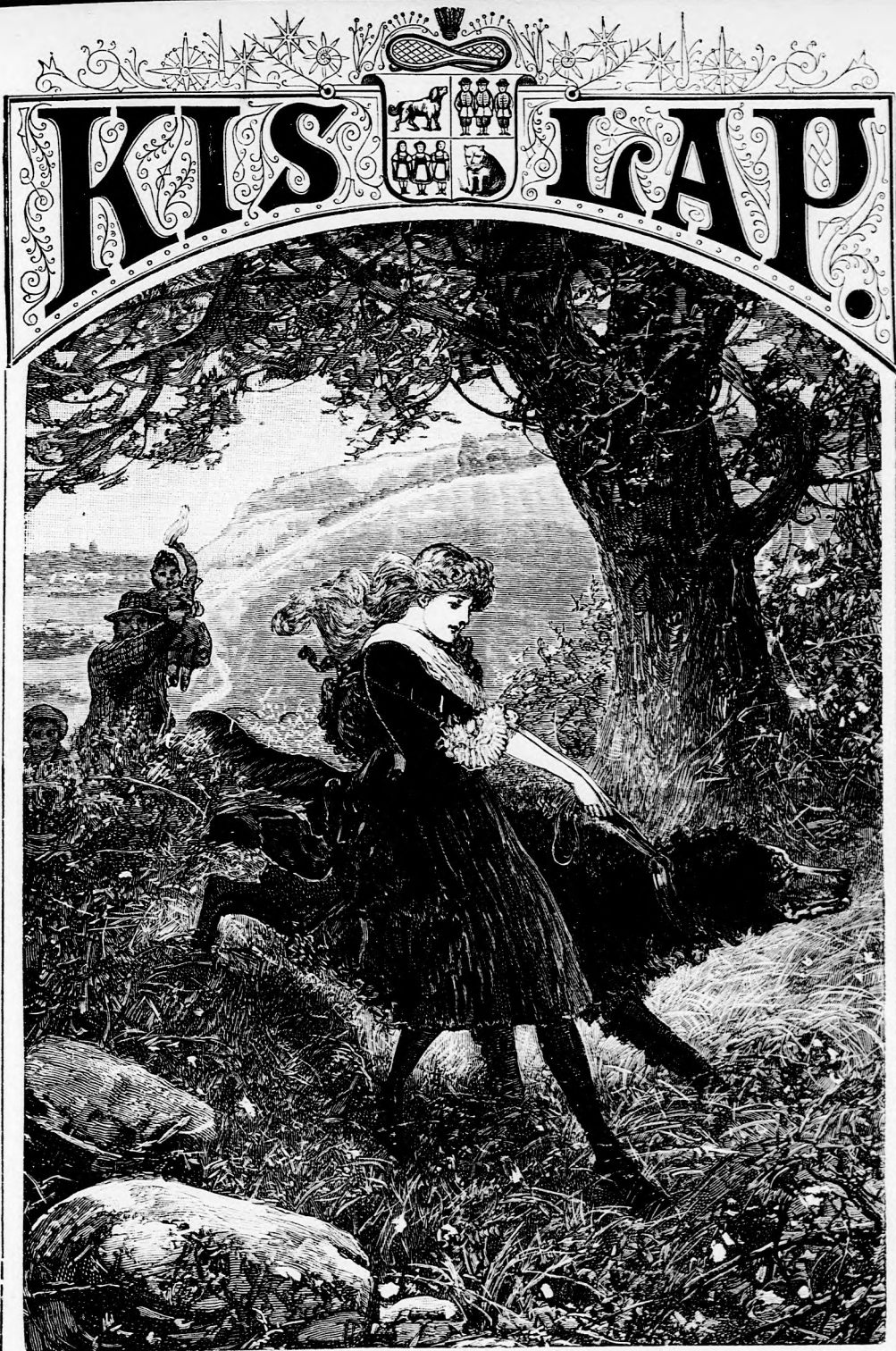
ára: Roboz
frt. 25 kr.,

b A. Vilma
r., Horváth
ef 50 kr.,

mutatva a

egyes ada-
ó bácsi.

maeum-épület.
v. társulat.

... JÓL VEZETETT. (Lásd a 31. lapon.)

A SZERETET ÚTJA.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

KARTAI pár perczig elgondolkozott, aztán megszólalt:

— No's, egy részét elmondom; nem is fog ártani, ha tudod. Csakhogy nem szabad senkinek elbeszélned; én bízom benned, hogy tudsz hallgatni.

— Oh apácskám, egy árva szót sem szólok soha senkinek engedelmel nélkül.

— Ne is tedd, mert csak magunknak okoznál kellemetlenséget. Tudd meg tehát, kedves fiam, hogy az én atyám, a te nagyatyád, egyike az ország leghatalmasabb és legbüszkébb embereinek. Ezelőtt tizenöt esztendővel összezőrdültem vele és testvéreimmal elhagytam őket és azóta hallani sem akarnak felőlem.

— Oh, ez csunyaság tőlük! kiáltá Andor kipirulva.

— Kedves fiam, azt te nem ítélnél meg... hiszen nem tudod, nem én voltam-e a hibás?

— Nem, te nem lehattél hibás, kedves jó apácskám!

— Nem vagyok benne olyan bizonyos, édes fiam, szólt Kartai bus mosolylyal. Annyi bizonyos, hogy nagy szomorúságot okoztam atyámnak... nem követtem el semmi bünt, abban igazad van; de olyat tettem, amit büszke családom nem tudott megbocsátani. Később, ha majd nagyra nősz, meg fogod ezt érteni; most csak annyit mondhatok, hogy atyám nem akarta családjába befogadni a te kedves jó anyádat, a ki szegény tanító leánya volt. Atyám azt mondta, hogy válaszsza közte és anyád közt, s ekkor

én ott hagytam szüleim ősi kastélyát és ide költöztem. Fiatal koromban nagyon szerettem a zenét, sokat tanultam, tehát beálltam ide a szerény kántori állásra és csöndben, boldogan éltem voltam, ha kedves jó anyád oly korán meg nem hal. Most már tudsz annyit, a mennyit tudnod szükséges. De nem szabad semmi rosztat gondolnod nagyatyádról. Ő a legderékabb, legkitünőbb férfiak egyike, habár rendkívül büszke is. Tudom, nagy szomorúságot okoz neki, hogy elhagytam őt és ezt szivemből fájlalom, de nem tehetek róla.

— Hát még él nagyatyám?

— Él.

— Nagyon öreg lehet, ugy-e?

— Bizony... már körülbelől nyolcvan éves.

— És már tizenöt éve nem láttad! Nem is irt neked, hogy látogasd meg?

— Nem, fiacskám, azóta semmit sem tudunk egymásról.

— Oh, akkor a nagyapa mégis nagyon kegyetlen ember. És az én jó anyácskámat nem szerette? Azért nem akar téged is látni! Oh, én még emlékszem anyácskádra, milyen jó volt! Oh, mennyire szerettem!

Mind a ketten elkomolyodva hallgattak, aztán Andor szólt újra:

— Ugy-e, apácska, az valami nagy kastély, a hol nagyapa lakik?

— Nagyon nagy.

— Van talán akkora is, mint itt a városháza?

Kartai nevetett fia kérdésén. Persze, Andor még nem volt tovább ennél a kis városnál, nagyobbbat nem látott, mint a városháza.

— Sokkal nagyobb, kedves fiam. Ősi nagy épület az, talán ötször akkora, mint ez a városháza. Akár el is lehet tévedni benne.

Andor ugyancsak bámult.

— És akkor gazdag voltál, ugy-e apácska, mikor még ott laktál?

— Én nem. Az atyám volt gazdag... vagyis most is az... ámbár bizonyosat nem tudok róluk; nagy ideje, hogy még csak nem is hallottam semmit; voltaképp azt sem tudom igazán, élnek-e még mindnyájan.

Andor még sok mindenfélét kérdezett. Apja egyik-másik kérdésre nem felelt, de ismét más kérdésekre hosszabban elbeszélte érdekes dolgokat az ősi kastélyról és lakóiról. De végül így szólt:

— Most már tudod, amit tudni kívántál. De ne feledd, amit ígértél; erről itt senkinek sem szabad semmit tudni. Itt mindenki szegény orgonista kántornak ismer és nem is vagyok egyéb; csak nevetségnek, gunyolnának, ha azt tudnák, hogy a gazdag és hatalmas öreg Kartainak vagyok a fia, te pedig az unokája. Te magad is igyekezzél, hogy csak úgy gondolj erre az egész történetre, mintha valami mesét olvastál volna.

Andor igyekezett úgy tenni, a mint atyja kívánta. Voltaképp bajosan is tudta elhinni, hogy nem mese az egész... hiszen olyan furcsa azt gondolni, hogy neki, a szegény kántorfiúnak, valahol messze olyan nagyuri rokonsága, hatalmas, gazdag nagyapja van.

— Igazi mese, jól mondta apácskám. Nem is gondolok rá többet.

Kartai, bármilyen szórakozott, gondolatokba merülő ember volt, arról még sem feledkezett meg, hogy fiával tenni kell valamit, mert betegeskedésének rossz vége lehet. Másnap tehát elvezette az orvoshoz, ki megvizsgálta és igen komoly képet csinált. Andort aztán haza küldték s az orvos így szólt Kartaihoz:

— A fiu valóban nagyon egészségtelen és orvosság nem is segíthet rajta. Ugy látom, tulságosan tanul, mindig szobában él s ez árt gyöngé testalkatának. Szabad levegőre van szüksége, sok mozgásra. Azt tanácsolom, vigye el pár hétre innen a városból, ki a szabadba, valahová a hegyek közé. Ez bizonyosan meggyógyítja.

— Hm! Épen ez az, amit nem tehetek meg. Tudja orvos ur, hogy szegény ember vagyok, nem vihetem fiamat fürdőre, falura.

— Már pedig annak meg kell lenni, ha vesztét nem akarja a szegény fiucsának. Tudja mit? Megmondom én, hogy teheti meg olcsón.

— Arra kíváncsi vagyok, szólt Kartai szomorú mosollyal.

— Nagyon egyszerű dolog pedig az egész, viszonzá az orvos. Kér egy pár heti szabadságot, fölül fiával a vasuti vonatra és elmegy valahová hegyes vidékre. Nem is kell valami nagyon messzire menni, alig pár órányira tőlünk van a szép erdős Zalánfalva. Ott leszállnak a vonatról és neki indulnak gyalog. Nem szükséges nagy podgyászt vinni, csak épen egy kis batyut, a mit ön elvisel a hátán. Aztán mennek jobbra, balra, a merre épen kedvök tartja. A fiúnak szabad levegőre, sok mozgásra van szüksége, hogy meg-

erősödjék. A mezőkön, erdőkön keresztül elballagnak egyik faluból a másikba, a hol épen kedvök tartja, megpihennek egy-két napig, aztán megint odább vándorolnak. Az utazás gyalog nem kerül semmibe, a falusi kis kocsmákban olcsón meghálnak és meglássá, hogy ha így pár hetet barangoltak, olyan egészséges lesz a fia, mint a makk.

— Ez csakugyan nem rossz terv, mondá Kartai. Csak megadnák előljáróim a szabadság-időt.

— Bizza reám, majd beszélék én velök.

Az orvos, ki tapasztalt, világlátott ember volt, rég észrevette, hogy Kartai nem olyan közönséges orgonista, hanem valami szerencsétlen ember, ki nagy bánatot rejteget s aki megérdemli, hogy segítsenek rajta, a hol lehet. Be is váltotta tehát szavát és harmadnapra Kartai már megkapta az engedélyt, hogy pár hétre elhagyhassa szerény állását. Gondoskodtak róla, hogy az alatt dolgait másvalaki végezze el.

Andornak nagy volt az öröme, mikor megtudta, hogy hosszabbkirándulásra mennek. Sokat olvasott, hallott ő a szép tájakról, erdős hegyekről, virágos mezőkről, de látni vajmi keveset látott effélet, mert örökké ott élt a városka zajos, szűk utcáiban. Csak az a gondolat bántotta, hogy az iskolában sokat fog mulasztani; de maga a tanító vigasztalta meg:

— Ne félj semmit, fiacskám. Mindig jól tanultál és ha megerősödvé térsz haza, pár hét alatt utóléred, amit mulasztottál. Beszéltem az orvos urral, tudom, hogy nagy szükséged van az üdülésre. Majd ha

visszatérsz, kétszeres szorgalommal fogsz tanulni.

Igy már aztán egészen jókedvűen indult utnak. Atyja is vidámabb volt a szokottnál s néha mormogott magában, mintha valami terven törné a fejét, olyan tervben, mely kellemes neki. Néha el-elgondolkozott, aztán saját magával beszélve mondá:

— Mindegy... legalább még egyszer életemben látni fogom, ha csak megszűröl is. Nem fogja senki tudni, nem fog senki rám ismerni.

Ugy lett, miként az orvos tanácsoló: csak épen a legszükségesebb holmit rakta be egy kis tarisznyába, melyet a hátára csatolt, mint a vándorlegények szokták kis batyujokat. A zsebében térkép volt és egy kis erszény a pénzzel. Nem sok pénz volt az, de elég arra a kirándulásra, melyet Kartai tervezett.

Egy szép tavaszi reggelen tehát elbucsuztak a szomszédoktól, becsukták kis lakásukat, rábízták a kulcsot egy jó szomszédra és kiballagtak a vasuti állomásra. Itt Kartai két jegyet váltott, beültek a kocsiba és csakhamar gyorsan robogott velök a vonat a szép bérczes táj felé.

Már maga a vasuti utazás nagy gyönyörűséget okozott Andornak. Mialatt atyja elgondolkozva dőlt hátra az ülésen, Andornak nem volt nyugta. Máskor órákig el tudott mészárgatni, de most izgett-mozgott s minduntalan visszatért a koci ablakához, nézve a gyorsan váltakozó tájakat, melyeken végigrobogtak. Még soha sem utazott, jóformán kint sem volt abból a városból, melynek egyik félreeső, szűk utcájában laktak. Nemcsak a vasuti vo-

nat gyors haladása volt nagy ujság neki, hanem minden, amit látott: a zöld mezők, szép vetések, erdők, folyók, a röpkedő madarak, legelésző nyájak. Persze, könyvből mindezt ismerte ő jól, de sohasem lehet semmit könyvből annyira ismerni, mint ha az ember maga látja és tapasztalja.

Minél tovább haladt a vonat, annál inkább gyönyörködött Andor, mert annál szebb vidékre értek. A heglánczok, melyek reggel még messze távolban látszóttak, mindinkább közelre jutottak s végre odaért a vonat a bérczvidékre. Jobbra-balra erdő borította nagy hegyek emelkedtek, csillogó patakok folytak a mély völgyekben, itt-ott a hegyormokon hajdani büszke várak romjai meredeztek s Andor ki nem fogyott a kérdezősködésből. Szinte sajnálta, mikor egyik állomáson végre kiszálltak.

— Ne félj semmit, kedves fiam, szólt Kartai. Ezután még szebbeket fogsz látni s még érdekesebb lesz az utunk, mert oda megyünk és megnézzük közlől. Hanem mára elég volt a vasuti utazás is, megpihenünk.

Betértek egy kisebbfajta vendéglőbe s mert már estére járt az idő, szerény falatozás után lefeküdtek. De Kartai előbb még kiterítette a térképet, nézegette, tanulmányozta és előre megállapította, hova mennek másnap.

— Korán kell fölkelniünk, hogy a kellemes hős reggeli időben gyalogolhassunk.

Ugy is tettek. Még alig hasadt a hajnal, már talpon voltak, hátukra kötötték kis podgyászukat s jó vándorbottal

a kezökben utra keltek. Eleinte pázsitos mezőkön, ringó vetések közt haladtak, majd árnyas erdőbe vezetett az utjuk. Nem siettek, hanem meg-megpihentek, mert Andor nem igen birta a nagy gyaloglást.

— Pihenj kedvedre, biztatta atyja. Nem szükséges sietniünk. Itt sűrűn vannak a falvak, majorok, idejére eljutunk olyan helyre, a hol ebédet, később meg éjjeli szállást kapunk.

Gyakran találkoztak falusi emberekkel, kiktől Kartai egyszer-másszor tudakozódott az utról, falukról s azok szivesen utba igazították. Délre egy tanyát értek s ott pihentek addig, míg a nap legmelegebb szaka el nem mult. Délután odább vándoroltak s estére egy másik faluba értek, hol egy kis korcsmában szálltak meg. Andor ugyancsak fáradt volt, de e mellett hatalmas jó étvágya támadt s hetek óta nem vacsorált olyan jóízűen, mint ez este.

Másnap tovább vándoroltak s Andor mindinkább megkedvelte ezt a gyalog kirándulást. A hol valami szép tájra értek, leheveredtek egy árnyas fa alá és gyönyörködtek a természet szépségében. Nem bántotta őket senki, egyszerű, szegény vándoroknak nézték őket.

Igy mult el több nap. Andoron máris meglátszott a kirándulás jó hatása. Nem volt többé olyan halvány, bágyadt, hanem arcza kipirult, járása fürge, ruganyos lett s nem is fáradt ki egyhamar. A hol valami érdekeset megpillantott, fölkereste, még ha nagyot kellett is kerülni miatta; vidáman dalogatott s gyakran mondta:

— Jaj, de okos ember az a doktor bácsi, hogy ilyen jó orvosságot rendelt!

Kartai is meg volt elégedve. De pár nap mulva, mintha valami titkos izgatottság vett volna rajta erőt. Andor ezt észrevette s még más valami is feltűnt neki: az, hogy atyja most már nem kérdezősködik soha senkitől, mégis mindent tud. Ismeri a falvak, hegyek nevét, még az apró patakokét is, sőt azt is előre megmondja, hogy itt vagy ott a kanyarodásnál mit fognak látni.

Andor végre meg nem állhatta, hogy ne kérdezze:

— Apácskám, hogy van az, hogy te itt annyira ismersz mindent? Épen mintha nagyon sokáig laktál volna ezen a tájon.

— Eltaláltad, kedves fiam. Itt ezen a tájon nőttem én fel, itt jártunk-keltünk mint fiatal fiúk, aztán mint vidám ifjak. Zoltánnal bekalandoztuk messze földön az egész környéket s minden bokrot ismertünk.

— Ki volt az a Zoltán?

— A testvérem, a te nagybátyád.

— A nagybátyám! És ő most is itt él valahol talán?

— Azt hiszem... Amott, azon a hegyen fekszik Kartafalva, ott van az ősi kastély... úgy gondolom, ott élnek most is... nagyatyád meg nagybátyád.

— Oh, azok, a kik soha se gondoltak rád annyi idő óta? szólt Andor haragosan kipirulva. Apácskám, csak nem akarod, hogy most odamenjünk azokhoz a szivtelen, rossz emberekhez?

(Folytatása következik.)

A KIS HÁZMESTER.

JAJ, azok a házi lakók
Csupa merő gondatlan nép!
Mindenütt csak szemetelget,
A lépcsőre sárosan lép.

A cseresznye-magokat is
Szerte hánnyja. Csunya dolog!
Az embernek talpa alatt
Az a sok mag csak úgy ropog!

És főleg a kis gyerekek! —
Hasztalan beszélnek nekik;
A megynék piros levélvel
A falakat teli kenik.

Urfiacskák, kisasszonykák:
A seprőmnek két vége van...
A hosszabbikkal kövéték
Vágok mindjárt derekasán!

fontos gy
tartaná
Majd ő
vándorlá
kozásra,
Most me
csak ne
töltsék a

Má

mi lehe
kolni a
cserélné
szat is
csak az
Mert o
kis béka
delem v
mozdul
is élne
lednek,
golya
csőrëve
megesz
gyüleke
tósáho
találna
már jó
szatér
tetejér

M

és nem
a falu

A TÓ PARTJÁN.

— Természetrizai csevegés. —

(Képpel a 21. lapon.)

ÉLREESŐ, csendes, nádas tó partján gyülekezik a hosszulábu legények társasága. Nem mintha valami fontos gyűlésök volna és nagy tanácskozást tartanának, annak még nincs itt az ideje. Majd ősz elején, mikor készülni kell a vándorlásra; akkor gyűlnek össze tanácskozásra, hogy mikor és merre induljanak. Most még nincs nekik semmi gondjuk, ha csak nem az, hogy mentül kellemesebben töltsék a napot.

Már pedig ilyen meleg nyári időben mi lehetne kellemesebb, mint ott lubiczkolni a víz szélén? Bizony akár magam is cserélnék gólya komával, a ki naphosszat is ott őgyeleg a tó partján s még csak az a baj sem érheti, hogy megéhezik. Mert ott várja kész ebéd és ozsonna. A kis béka, halacska nem is sejti, hogy veszedelem van közel. A gólya olyan mereven, mozdulatlanul áll a vízben, mintha nem is élne; a víz lakosai gyanutalanul közelednek, de a mint közel jutottak, a hamis gólya villámgyorsan lacsap hosszú, erős csőrével, megragadja prédáját és jóízűen megeszi. Azt gyanítom tehát, hogy azért gyülekeznek oly szorgalmasan ehhez a tócsához, mert tudják, hogy ott bőven találhatnak jó eleséget. Estére pedig, mikor már jóllaktak és meleg nincs, szépen visszatérnek a fészkekbe a ház vagy csűr tetejére.

Mert gólya barátunk épen nem félénk és nem is kerüli az embert. Fészket szereti a falusi házak, csűrök tetejére rakni, vagy

ezek közelében valamely magasabb fára és csöppet sem zavarja, ha az emberek lármáznak körülötte. Az igaz, hogy nincs is oka félelemre, mert nem bántja soha senki sem. Mig más ártatlan madarakat sokszor üldözik a tudatlan vagy gonosz emberek, a gólya olyan szerencsés madár, hogy mindenütt szeretik és védelmezik. Ezt helyesen is teszik, mert a gólya is inkább a hasznos madarak közül való. Nem bánt semmit, ami az embernek kedves és hasznos, legföljebb ha néha egy-egy halacskaét ejt zsákmányul; de ez csekélység ahhoz képest, hogy sok mindenféle káros mezei egeret, patkányt, kigyót elpusztít. Sok helyen szinte szent madárnak tartják a gólyát és nagy bűnnek tekintenek, ha valaki bántani merné a hosszú lábu, hosszú csőrű jámbor madarat; mivel pedig a gólya tapasztalja, hogy sehol sem bántják, tehát ő is bizalmasan és bátran közeledik az emberek lakhelyéhez s a hol egyszer fészket rakott, ahhoz a helyhez hű marad folytonosan. Őszkor, mikor nálunk hidegre fordul az idő s a természet téli álmra készül, a gólya kénytelen elvándorolni messze déli vidékre, hol meleget és eleséget talál; de mihelyt tavaszodik, visszatér és itt nálunk van ő otthon, mert itt rak fészket, itt költi ki tojásait és neveli föl kicsinyeit. A téli ut csak afféle nagyobb kirándulás Afrikába, Ázsiába.

Ott azok a félig művelt népek is tiszteletben tartják a gólyát, mert szerencséhez madárnak tartják. Sőt Marokkóban (Keressétek meg a térképen) annyira tisztelik, hogy igen sok helyen valóságos gólya-kórházak vannak. Mert a nagy

uton, míg a tengeren átröpülnek, sok gólya annyira kimerül, hogy félholtan érkezik az afrikai tengerpartra; különböző

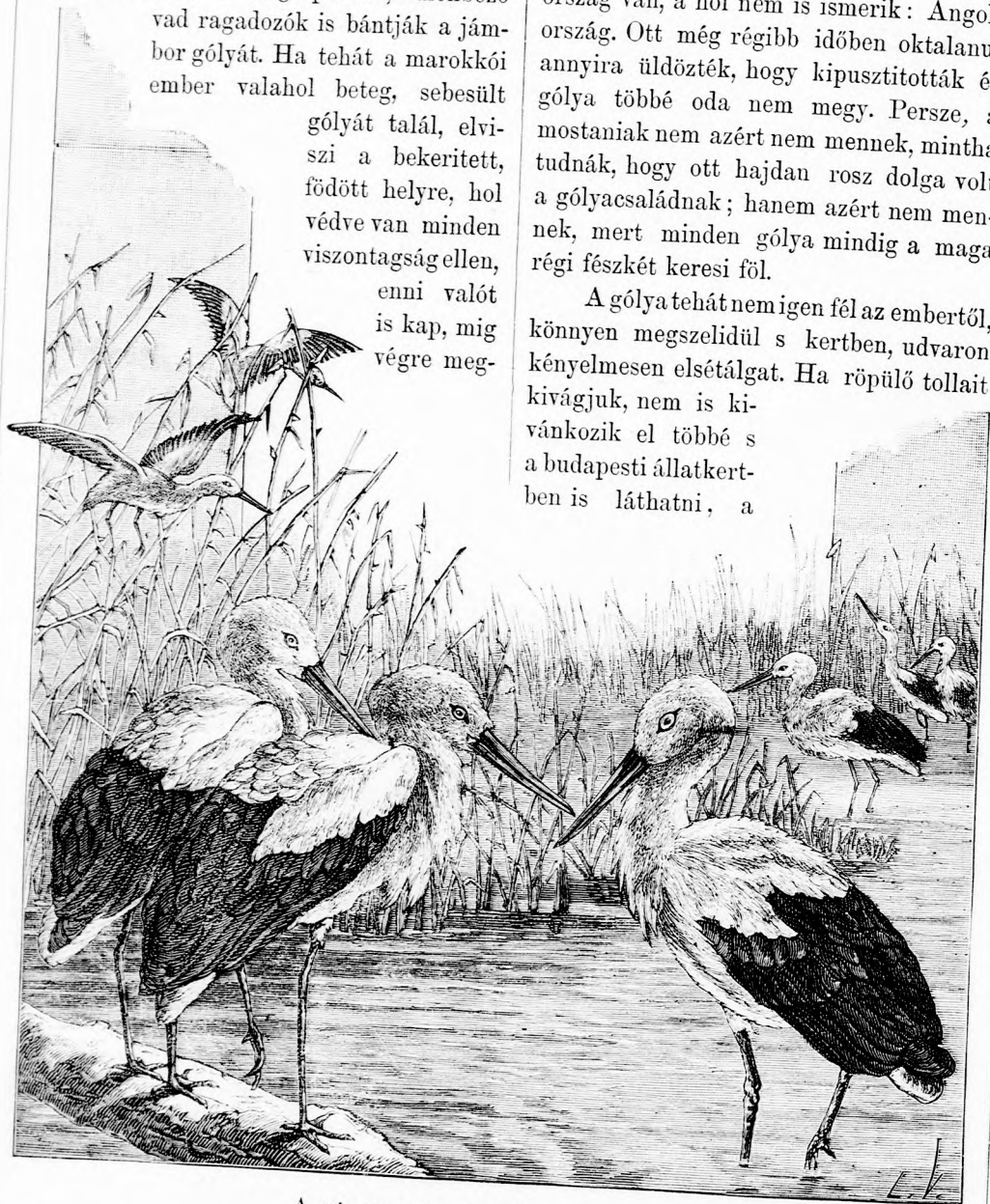
vad ragadozók is bántják a jámbor gólyát. Ha tehát a marokkói ember valahol beteg, sebesült

gólyát talál, elviszi a bekerített, fődött helyre, hol védve van minden viszontagság ellen,

enni valót is kap, míg végre meg-

gyógyul és elröpül. Európában is majd minden országban oltalmazzák és csak egy ország van, a hol nem is ismerik: Angolország. Ott még régibb időben oktanul annyira üldözték, hogy kipusztították és gólya többé oda nem megy. Persze, a mostaniak nem azért nem mennek, mintha tudnák, hogy ott hajdan rossz dolga volt a gólyacsaládnak; hanem azért nem mennek, mert minden gólya mindig a maga régi fészket keresi föl.

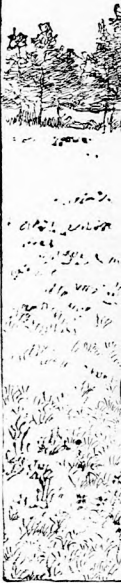
A gólya tehát nem igen fél az embertől, könnyen megszeli a kertben, udvaron kényelmesen elsétálgat. Ha röptülő tollait kivágjuk, nem is kívánczik el többé s a budapesti állatkertben is láthatni, a

A TÓ PARTJÁN. (Lásd a 23. lapon.)

mint ke
nyugodt
ki őket
is sok m
sze csak
tudósok
got jegy

我

örült is m
ugyancsa
a fa teteje
mint kö
mikor bi
déka, ak
rea és er

mint kedvökre gázolnak a vízben és nyugodtan visszabámulnak az emberre, a ki őket nézi. Régi időben, s újabb időben is sok mesét irtak a gólyáról, de az persze csak mese; hanem komoly természet-tudósok is megfigyelték és sok érdekes dolgot jegyeztek föl róla, ami már igaz. Ilyen

az a kis történetke is, melyet a minapában olvastam egy gólyáról, aki védelmére kelt a gyöngé kis verébfiaknak. Egy ravasz macska kifürkészte, hogy a fán verébfészek van s benne több kis pelyhes madárka, melyeket fölfalhat. Oda sompolygott tehát és fölmászott a fára, bizonyosan

ESTI HARANGSZÓ. (Lásd a 32. lapon.)

örült is már a jó ozonnának; de egyszerre ugyancsak rosra fordult a dolga. Mert a fa tetején egy nagy gólya üldögélt, nézte, mint közeledik a macska a fészekhez s mikor bizonyos volt a czicza gonosz szándéka, akkor a gólya hirtelen lecsapott reá és erős csőrével hatalmasan csipkedni

kezdte. A megrémült czicza esze nélkül menekült a fáról és azután még a tájékát is elkerülte.

Ez a derék gólya tehát még az idegen madarak kicsinyeit is megvédte a veszedelemtől.

EGY PÁR ARANY-ALMA.

— Beszélyke. —

EVEZETES egy pár arany-alma volt az, nem felejtette el Béla mai napig sem. Pedig már jó ideje, hogy ez a kis eset megesett, van öt-hat esztendeje s Béla most már nagy legény. Hanem öt-hat évvel ezelőtt csak tiz-tizenegy éves fiu volt, még pedig ugyancsak kevésbé kellemes fiu. Nem is hiszem, hogy akkoriban sokan lettek volna, a kik szerettek.

Egyetlen egy fia volt szüleinek, hát egy kicsit el is kényeztették; de ő még többet megengedett magának, mint amit szülei megengedtek. Önző volt és szeszélyes, soha sem gondolt egyébre, mint a mi neki magának kedves; hiába intette atyja is, a jó mama is, hogy a szeretetet, figyelmet, melyet másoktól tapasztal, hasonlóval kell viszonzni; Béla ezt semmiképp nem akarta megérteni, mignem az törént vele is, ami mindenkivel, a ki makacs a hibában. Mert azt ugyan hiába hiszi valaki, hogy a rossz tulajdonságait előbbutóbb nem maga keserüli meg legjobban.

Meleg nyár volt s Béla a szüleiével a fővárosból, hol állandóan laktak, több hétre kiköltöztek falura, a szép Balaton regényes partjára. Nagyon tetszett itt az élet Bélának, mert itt még inkább töltötte kedvét, járt-kelt s gyakran három-négy ember is belefáradt, míg előkereste valahonnan.

Egy szép napon, miután megozsonnált, megint szaladt ki a szabadba, mert több pajtását vidám játékban találta ott. Csatlakozott hozzájuk és vagy félóráig

szépen folyt is a játék; de egy kis félóra tökéletesen elég volt, hogy Béla valamenynyi játszótársával összeveszzen, mert azt akarta, hogy mindnyájan azt tegyék, amit ő kíván. Csakhogy a fiuk erre nem állottak rá, egyik a másik után ott hagyta és Béla végre egészen magára maradt.

— Bánom is én, mondá. Majd elmulatok én magam is.

Megindult a nagy tó partján, dobált köveket a vízbe és gyűjtött kecskekörmöt. Tudjátok-e, mi az a kecskeköröm, mely a Balaton homokjában található? Szép szabályos kagyló az, melyről azt tartja a mese, hogy egy régesrég a tóba veszett kecskenyájtól ered. Persze ez csak mese. Elég az hozzá, hogy Béla így sétálgatva, mindig messzebb-messzebb bolyongott el és éppen arra gondolt legkevesebbet, amit tegnap mondott apja: hogy engedély nélkül ne merjen messzire távozni a háztól. Gondolhatta, hogy ha későre elmarad, otthon majd aggódni fognak, kerestetni fogják; de mit törődnek ezzel, mikor neki mulatsága telik a bolyongásban. Mire besötétedett, csakugyan keresték is mindenfelé, de Bélának nyoma veszett. A fiuk, kikkel délután játszott, semmit sem tudtak róla, mióta ott hagyták a faképnél; a parton egy-két ember látta ugyan, de már régen. Merre ment, hova lett, senki sem tudta.

Béla voltaképp maga sem tudta, hol van vagyis hogy hová jutott. A mint ugyanis ott a parton bolyongott, egy halász-csónakot pillantott meg, mely ki volt kötve a parthoz; gazdáját pedig nem lehetett látni.

lesz egy
dig tiltja
tudni...
csak mu
Nem lesz

Elo
jó kedv
rég nem
sem juto
evezésbe
a nap l
jelentek
vette, m
hullottak
hullámok
kellemet
pegve n
viznél, m
nem lát
evez be c

Azt sem
kiforgatt

Me
egyik ir
sokáig. C
birjon, r
nagy hu
evezőt s
ott a csó
mok ke
be-beca
majdhog
ladik; fő
nyakába
gos a he
Ha
is igen

— Épen jó, gondolá Béla. Pompás lesz egy kicsit csónakázni! A mama mindig tiltja ugyan, de úgy sem fogja megtudni... aztán ha megtudja is... hiszen csak mulathatok egy kicsit kedvemre? Nem leszek sokáig oda a csónakkal.

Eloldotta a csónakot, beleült és nagy jó kedvvel fogott hozzá az evezéshez. Már rég nem mulatott így kedvére és eszébe sem jutott haza menni. Ugy belemerült az evezésbe, hogy azt sem vette észre, mikor a nap leáldozott s helyette sűrű felhők jelentek meg az égen; de már azt észrevette, mikor egyszerre nagy esőcseppek hullottak alá, egyuttal pedig a szél jókora hullámokat kavart föl a tavon. Ez már kellemetlen meglepetés volt, s Béla szepelve nézett körül. Nem látott egyebet viznél, mert a homályban s a sűrű esőtől nem láthatta a partot, még ha nem is evez be olyan messzire a tó közepe felé.

— Jaj Istenem, most mit csináljak! Azt sem tudom, merre van a part, a szél kiforgatta a csónakot az irányból...

Megpróbálta mégis jó szerencsére egyik irányba terelni a csónakot, de nem sokáig. Gyöngé volt ő arra, hogy evezni birjon, mikor háborog a Balaton. Egy nagy hullámcsapás kiragadta kezéből az evezőt s most már tehetetlenül remegett ott a csónakban, melyet a szél és a hullámok kedvökre ragadtak ide oda. A víz bebecsapott a csónakba s akárhányszor majdhogy el nem merült a gyöngé halászladik; fölülről a zápor szakadt Bélának a nyakába. Mondhatom, nem volt mulatságos a helyzete egy csöppet sem.

Ha igazi nagy zivatar lett volna, nem is igen jutott volna Béla többé élve a

partra; de szerencséjére csak futó nyári eső volt, jó félóra mulva a felhők eloszlotak, a hold előbukkant s csak gyöngé szellő fodrozta a hatalmas tó tükrét. A holdfénynél látta Béla, hogy jó messzire van a parttól. Hogy jusson oda vissza? Evező nélkül nem tehet a csónakkal semmit.

Szomoruan, csüggedten ült a csónakban, mely félig tele volt vízzel. Nem volt más reménye, mint hogy másnap reggel majd csak meglátja valaki és kiszabadítja. Addig persze ugyancsak keserves lesz itt a vizen és vízben ülni! Sohajtva gondolt kényelmes ágyára, mely otthon várja, meg a jó vacsorára, melyet elmulasztott; de az igazat megvallva, egyébire nem gondolt s az nem jutott eszébe, valjon jó szülei tudnak-e aludni, mikor az ő eltűnése miatt aggódniok kell. Legföljebb még a csónakra boszankodott, minek akadt az útjába, minek hívogatta oly csábitólag; mintha a csónak lett volna oka a kellemetlen kalandnak.

A csónak pedig még most is okosabbat tett, mint Béla gondolta. Jó szerencsére tudniillik a szél a tó tulsó partja felől lengett és a hullámokat az inuenső part felé hajtotta. A könnyű kis csónak engedett a hullámoknak és lassan-lassan mind közelebb jutott a parthoz; Béla egyszerre csak azt vette észre, hogy már alig pár lépésnyire van a parttól, mely épen itt lapos volt. A csónak végre odaütődött a homokhoz és nem mozdult, a víz itt már egészen sekély volt. Most már könnyű volt a menekülés. Az igaz, hogy vízbe kellett lépni, és egy kis darabon majd térdig vízben gázolni; de olyan

veszedelem után Béla ezzel a csekélységgel nem gondolt, kiugrott és pár pillanattal később már kint volt a szárazföldön.

Biztos talajon állt, ez már többet ért, mint ott lebegni a vizen; de átázva, kiéhezve, kimerülve éjnek idején oda kint lenni ismeretlen vidéken, az még mindig nem volt kellemes állapot. Bélának fogalma sem volt róla, hova jutott; a táj egészen idegen volt előtte. Végre is azonban valamerre meg kellett indulni s alig ment pár száz lépésnyire, nagy öröme házat pillantott meg, melynek ablakából világosság látszott. Futva futott oda s a kaput csukva találván, az ablakon zörgetett.

— Nyissák ki! Ereszsenek be! kiáltá.

A szobából ijedt női hang hallatszott:

— Uram Teremtőm! Ki az ilyen késő éjszaka... talán rablók!

— Dehogyan rablók... én vagyok... Béla...

— Miféle Béla? Nem ismerek senkit, a kit így hívának.

— Oh Istenem... arról én nem tehetek... szerencsétlenül jártam, majd beleveszttem a vízbe, most éjjel nem tudok haza menni...

Az ablak kinyílt és egy nyájas képű öreg parasztasszony nézett ki. A mint megpillantá a lucskosan, dideregve ott álló fiút, összezapta kezeit.

— Uram bocsá! Egy szegény kis fiu... valami uri fiúcska, aki szerencsétlenül járt! Mindjárt nyitom az ajtót, kedves gyermekem.

És a következő perczben már ott termett Béla mellett.

— Jöjjön be, galambom! Hogy át van ázva! Talán bizony beesett a vízbe! Jaj, csakhogy kimenekült!

És a jó asszony félig ölben vitte be váratlan vendégét a szobába. Egyszerű, de tiszta szoba volt ez s Béla most szebbnek találta akármiféle palotánál.

— De hát mi baj érte, szegény kis ifiuracskám? kérdé a jó asszony. Kicsoda, hogy került ide?

Béla elmondta röviden, mi történt vele, hanem azt persze bölcsen elhallgatta, hogy a csónakázást senki sem engedte meg neki. Az öreg asszony ijedezve hallgatta végig, aztán fölkiáltott:

— Teremtő jó Uram! Milyen veszedelemben volt a szegény kis ártatlan! És jó édes anyja most mennyire aggódhatik! Oh, tudom én ezt, nekem is volt egyszer ilyen szomorúságom, mikor az én Marczy fiam ilyen kicsi fiu volt. Ügyes és bátor fiu volt már akkor is és szeretett kijárni az apjával halászni... mert az én boldogult uram halász volt, többet is élt a vizen, mint a szárazon. Marczy is szeretett a csónakban ülni, evezni és egy napon maga evezett ki a tóra, ott pedig nagy zivatar érte utól. Jaj, még most is borzadok, hátra gondolok! Már azt hittük, hogy oda veszett, sirtam s imádkoztam egész éjszaka és a jó Isten meg is hallgatta az imádságomat. Az én kedves Marczy fiam szerencsésen kivezett a tulsó partra és másnap hazakerült. Most a városban él, jó mesterséget tanult, szép keresete van. És jó gyermek ám, nem feledkezik meg öreg édes anyjáról, mindig küld nekem szép ajándékokat, a multkor is küldött két arany almát a nevem napjára... No, de

mit is k...
csak, ke...
is le kell...
mert me...
Marczy

jól esett...
csokból.

—
dig mond...
járt haza...
Bél

mit is beszélek most annyit! Megálljon csak, kedves kis ifiuracskám... legelőször is le kell vetnie ezeket a nedves ruhákat, mert megbetegedhetnék. Meg van még a Marczy fiam ruhája kis fiu korából...

az épen jó lesz... reggelre pedig kiszáradnak ezek a nedves ruhadarabok.

Előhozta a Marczy egykori ruháit és átöltöztette szárazba Bélát. Biz' az nem volt uri ruha, de azért nagyon

ÖZVEGY ÉS ÁRVA. (Lásd a 31. lapon.)

jól esett Bélának, hogy kikerült a lucosokból.

— Így ni, kedves fiacskám. Most pedig mondja meg, hol laknak? Hátha mindjárt haza kísérhetem.

Béla elmondta.

— Jaj, az kissé messze van, szólt a jó asszony, már oda ilyen késő éjjel nem indulhatunk. Már csak holnap reggel mehet haza.

— Csakhogy nagyon éhes vagyok ám! szólalt meg Béla.

— No, az még nem baj, akad nálam egy kis harapni való. Persze, nem lesz olyan finom étel, mint az otthoni, de a ki éhes, nem válogat.

A jó asszony hamarosan csinált egy kis rántottát, volt jó kenyere is és Béla csakugyan úgy találta, hogy nagyon jó a vacsora. Mivel pedig fáradt és álmos volt, most már csak aludni kívánt.

— Vetek jó ágyat, kedveském. A Marcsi fiam ágyában fog aludni... olyan puha és tiszta, hogy akár a királykisasszony is belefekhetik. Tudom, fog is benne jól aludni annyi fáradság és veszedelem után. Aztán csak aludjék, a mig kedve tartja. Én korán szoktam kelni, dolgom után látok; de a früstökje majd készen lesz itt az asztalon.

Olyan jól ment minden, hogy Béla tökéletesen megelégedve feküdt le. Valamit elfelejtett ugyan, amit más talán nem felejtett volna el. Egy árva szóval sem mondott köszönetet a gondoskodásért, melyben a jó öreg anyóka részesítette; csak épen hogy valami »jó éjszakát«-félét dörmögött. Az öreg asszony azonban ezt nem vette rosz néven.

— Ki van merülve szegényke! gondolá. Alig várja, hogy pihenhessen. Csak bele ne betegedjék! Jó édes anyja így is eleget busulhat.

Attól nem igen kellett félni, hogy Béla megbetegedjék. Alig feküdt le, pár perc múlva már jóízűen aludt. Föl sem ébredt késő reggelig.

Mikor másnap fölnyitotta szemeit, a nap ragyogóan sütött be a szobácska kis ablakán. A szobában nem volt senki, de az ágy melletti széken Béla ott találta

saját ruháit, szépen megtisztítva, rendbe hozva, épen mintha otthon volna. Nagyon nyugtózott, fölkel és felöltözött, aztán kinézett az ajtón, de az öreg asszonyt nem láthatta, mert ez már korán hajnalban kiment a földeskéjére dolgozni. Hanem az asztal meg volt terítve s egy pohár tej és jó friss czipó volt oda készítve. Béla mindjárt tudta, hogy ez az ő reggelije, tehát hozzá is látott és jóízűen megette.

Mikor megreggelizett, szétnézett a szobácskában. Valami sok látni való bizott nem volt, de Bélának a szemei hirtelen mégis megakadtak valamin. A szekrény szélén látott valamit.

— Ahá! Ez az arany-alma... fogadni mernék, hogy ez a jámbor ostoba asszony nem is tudja, hogy micsoda... persze sárga, mint egy narancs. Nagyon jó gyümölcs, nagyon szeretem.

És minél tovább nézte, annál kevésbé tudta levenni a szemeit arról a pár arany-almáról. Nagyon megkívánta a jó csemégét. Hanem a lelkiismerete kissé nyugtalanította. Érezte, hogy nagyon csuf dolgot követne el, ha engedne torkos vágyának.

— Nagyon szép narancsok, annyi bizonyos, mondá magában. Még otthon is alig láttam szebbet... Nagyon jók lehetnek.

De lelkiismerete óva intette.

(Vége következik.)

TALÁLÓS MESÉK.

A fán zöld, zsákban barna, szájban fehér.

*

Se anyja, se apja, mégis a háztetőn mászkál.

ISTE

B

Hog

A

Hog

A

S h

K

Te

C

Me

S

BÁ

A

ANNY
már
tainkról,
hatom, l
Bátorun
lami nag
künk mé
tette me
multság

Az
volna az
hogy egy
ismeröss
hogy ma
kedvünk
kön végi
tunk, lep
csak rov

Aza
rike, a k
tor, a ki
tunk. Ol
selni, ho

ÖZVEGY ÉS ÁRVA.

(Képpel a 29. lapon.)

ISTEN *ugy rendelte**Édes gyermekem:**Hogy én neked férjem, s neked**Apád ne legyen.**Hogy te kis leányom**Arvaságra juss,**S hogy nekem, özvegy anyádnak,**Vigaszt csak te nyujts.**Te vigasztalásom,**Gyámolod meg én,**Megenyhülve egymásunknak**Szíve melegén.*

BÁTOR ÉS A MAJÁLIS.

(Képpel a czimlapon.)

AKedves Forgó bácsi!
ANNYI érdekes történetkét olvastam már a »Kis Lap«-ban a mi hü barátainkról, a kutyákról, hogy meg nem állhatom, hogy meg ne írjam a mi derék Bátorunk legujabb jeles tettét. Nem valami nagy esemény volt, az igaz, de nekünk mégis fontos volt, mert Bátor mentette meg a mi majálisunkat. Nélküle a mulatságból szomorúság és sirás lett volna.

Az igazat megvallva, magam lettem volna az oka. Mert úgy történt a dolog, hogy egy szép napon szüleinkkel és több ismerőssel megindultunk a nagy erdő felé, hogy majd ott töltjük a napot. Nagyon jó kedvünk volt s vigan sétáltunk a mezőkön végig. Mikor már jó nagyot haladtunk, lepihentünk egy árnyas fa alá, de csak rövid időre, aztán tovább indultunk.

Azaz, én meg Bertike és a kis Birike, a kik reám voltak bízva, meg a Bátor, a ki mindig velünk van, nem indultunk. Olyan jól esett az árnyékban hűsülni, hogy rest voltam fölkelni.

— Csak még egy fél perczig! mondtam. Majd utólérünk mi Bátorral. Mindjárt indulunk.

A többiek elmentek, mi négyen pedig ott maradtunk. Olyan gondatlan voltam, hogy nem is néztem merre mentek. Jó idő multával, mikor indulni akartam, nem tudtam, merre menjek. Ekkor persze legokosabb lett volna ott maradni, mert bizonyos, hogy utánunk jönnek. El is jöttek, de akkor mi már nem voltunk ott, hiába kerestek. Mi messze bolyongtunk, egészen rossz irányban s már kétségbeesetten sirni kezdtem, mikor találkoztunk Dani bácsival, ki vadászatról haza felé ment. Persze, elpanaszoltam neki a bajt, hogy most már haza kell mennünk, mert nem ismerem a helyet, a hol a többiek vannak. Szüleink pedig aggódni fognak miattunk.

— Oh, nem olyan nagy baj az, felelé Dani bácsi. Majd odatalálunk.

— Hát tudja Dani bácsi, hol vannak?

— Én nem tudom, de majd tudja Bátor. Hanem először ahhoz a fához kell eljutnunk, a hol mindnyájan pihentetek.

Oda vissza tudtam találni s ekkor Dani bácsi megparancsolta Bátornak, hogy keresse a nyomot. A finom orru okos állat hamar megértette, egy kis ideig szaglálózott, aztán megindult. Csakhamar oly sebesen ment, hogy meg kellett fogynom a nyaklánczát, nehogy elhagyjon minket. Dani bácsi ölbe vette Birikét és rövid idő múlva meggyőződünk, hogy Bátor jól vezetett. (Lásd a képet a czimlapon.) Megpillantottuk a társaságot és megszűröl örvendve kiáltoztunk egymásnak. Én persze kaptam egy kis pirongatást, de megérdemeltem. Hanem aztán vigan voltunk, Bátort pedig ugyancsak jól tartottuk. Dani bácsi egy kis rajzot is készített, kedves Forgó bácsi talán kijavíthatja.

Kedves Forgó bácsit szívből üdvözölve,
vagyok hü kis olvasója

Balogh Vilma.

ESTI HARANGSZÓ.

(Képpel a 25. lapon.)

AZ IMÉNT szállott le a nap a határon,
Aranyos tűzben ég a messze várrom,
Míg a közel várost bíborfény előnti,
S tornyának harangja az estét köszönti.

Gyermeknek, halljátok szózatot intését?
Viszonozzuk kegyes szívvel köszöntését, —
Játéknak, kacajnak most vége szakadjon,
Minden szív Istennek forró hálát adjon!

UTÓLAGOS MEGFEJTŐK.

A »Kis Lap« XXVIII. köt. 25-dik számában közölt képrejtvény megfejtését utólag még beküldték: Strasser Katinka és Adél, Berger Helén, Mayer Gizella és Gyula, Fischbein Sándor, Hollós Margit (hiányosan.) Fekete Alice, Offenheimer Dezső, Paul Bella és Sándor, Mayer Adél, Rosenthal Matild és Dani, Páll Béla, Geiger Teresi, Wiesel Jenny és Minka, Tóth Aranka, Zsitvay Lola, Maderspach Janka és Julka, Horváth Gizella, Kempfner Reska.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Faragó György. A budavári királyi lakot nem szemben a Dunával, hanem a budai hegy csoportokkal, a Sashegygel és a Svábhegygel szemben építik ki. Ha az udvar nincs Budapesten, a várpalota szobáit megláthatod, csak előbb a várkapitányságnál kell jelentkezned. — **Küszler Gizella.** Örvendő tudomásul veszem, hogy csupa »kitűnőt« nyertél az osztályozásban. — **Fülöpp Irma.** Balatoni kirándulásodat ügyesen irtad le. Sajnálom, hogy nem láthattalak nálam. — **Horváth Gizella.** Az egyiket ki fogom adni. — **Naschitz Gizella.** A bekötési táblákat szolgáltatja *Hirhóger Károly* akadémiai könyvkötő (Árpád utca.) Megküldi utánvét mellett is. Bekötési táblák küldésére nem vállalkozhatom. A te édes atyád mért használ Magyarhonban német feliratú levelet? Leveled széle — el nem hallgathatom — rongyos. — **Weisz Jenő.** Gyarló dolog, pedig gyermekem, hibás írásodból gyanitom, nem is te a munkád, amit a végső strofa idegen írása igazolni is látszik. — **Esztegár Berta.** Méltán van részed szorgalmad szép jutalmában. Boldog nyaralást a borszéki hegyek hűvös árnyában! — **Wiesel Jenny.** Küldesz képrejtvényt s nem írod meg a jelentését, ami pedig arra a te

ákom-bákom rajzocskára nagyon ráfér. Írásod annál szebb. — **Patay Gyuri.** Az ó-budai hajógyárat is megtekintheted, ha előbb Radány Dezső gyári igazgató urhoz fordulsz levéllel. — **Patzauer Sári.** Jó mulatást és gyarapodást kívánok neked is. — **Dankó Dénes.** A Gellért-hegyre már most kényelmes ut vezet. De rossz utnál is érdemes az aránylag kevés fáradsággal járó félórai hegymászás, mert elragadó kilátás esik onnan a fővárosra és vidékére. — **Schlesinger Dezső.** Valaminek sorát ejteni: ez azt jelenti, hogy addigra eltenni, míg rá kerül a sor. — **Mayer Adél.** Kérelmedet teljesítettem. Minden kedved szerint van elintézve. Hűségedet s ennek látható jelét, a csatolmányt, köszönöm. Leveled igen esinos. — **Mihajlovich és Hirschler testvérek.** Amit Naschitz Saroltának üzenek, az részben nektek is szól. — **Lavina.** Nem válik be. — **Strasser Géza.** Szívesen látlak téged is a »Kis Lap« zászlaja alatt. — **Kempfner Reska.** A számtani találós mese meg fog jelenni. — **Rausch testvérek.** Ha nem titeket illethet, kár miatta nyugtalanodni. Jelen levelkétek takaros írása is az ellenkezőt bizonyítja. — **P. D.** Amit a tanár ítélt meg, az egészen más szempont alá esik, mint a milyenből a szerkesztő mérte meg a hozzá beküldött dolgozatokat. Az újabb dolgozat elmarad a minapi mögött, bár ez is mutatja azon tulajdonságokat — noha csekélyebb mértékben — mint a melyet a korábbi dolgozatnál emeltem ki. A cikkekcskét átszántottam, de csak az előadásra való tekintetből. Mert ilyen vétségek is fordulnak benne elő: »Szüleimél meg akarta magát köszönni«. (Sich bedanken.) Erős germanismus. Szerkezeti gyarlóságán azonban nem segíthettem, már csak abból az egy okból is, mert elhez jogom nem volt. A dob ajándéka mi okból keseríthette el a fiút, aki végre hössé vált e játékszerével: megmagyarázva nincs. Glatznak is — ugy rémlik előttem — van egy hasonló tárgy elbeszélése, de ott a dob jobban meg van okolva. Tanultság okáért a kéziratot, visszakérését várva, egy hétig megtartom.

(Vége következik.)

Jótekonyság.

Tihanyi árvái javára: Mandl Miklós
1 frt.

Ezen adakozás ki van mutatva a »Nemzet« című napilapban.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozón!
Forgó bácsi.

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi.** Kiadó-hivatal: Budapest, Ferencziek-tere 3-ik sz., Athenaeum-épület.
Budapest, 1885. Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.